

Extreme hitte in Nederland

Een korte inventarisatie en analyse van
gevolgen en maatregelen van de hittegolf
van 18 tot en met 29 juni 2026

Nederlandse Academie voor
Crisisbeheersing en Brandweezorg
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem
www.nipv.nl
info@nipv.nl
026 355 24 00

Colofon

© Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV), 2026

Auteurs E. Leentvaar, P.G. Weenink, M. van Duin

Opdrachtgever NIPV

Datum 28 juli 2026

Foto cover ANP

Wij hechten veel belang aan kennisdeling. Delen uit deze publicatie mogen dan ook worden overgenomen op voorwaarde van bronvermelding.

Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid is bij wet vastgelegd onder de naam Instituut Fysieke Veiligheid.

Inhoud

Inleiding	4
Aanleiding.....	4
Doel van het rapport.....	4
Methode	5
Leeswijzer	5
1 Gevolgen van hitte	6
1.1 Samenleving	6
1.2 Vitale infrastructuur	10
1.3 Economische gevolgen.....	12
1.4 Natuur	12
1.5 Gevolgen omliggende landen.....	13
2 Respons veiligheidsregio's	15
2.1 GHOR en zorgketen	15
2.2 Veiligheidsregio's	17
2.3 Bovenregionaal	19
3 Observaties	21
Bronnen	25
Bijlage	30

Inleiding

Aanleiding

Een hogedrukgebied boven Europa voerde vanaf half juni 2026 steeds warmere lucht naar Nederland. Vanaf 18 juni was er sprake van een hittegolf in Nederland, die elf dagen zou aanhouden tot 29 juni. De hittegolf situeerde zich binnen een bredere hittegolf in West-Europa, die zich onder andere over Frankrijk, België, het Verenigd Koninkrijk en Duitsland verplaatste. Een kleine week na de start van de hittegolf draaide de wind naar het (zuid-) oosten en gingen de temperaturen nog verder omhoog. Ook 's nachts bleef het boven de 20°C. De hoogst gemeten temperatuur op 26 juni was 39,4°C. De hittekracht, een nieuwe index waarin temperatuur, luchtvochtigheid, wind en zonnestraling zijn gecombineerd, bereikte in die dagen de hoogste schaal. In beide weekenden kreeg Nederland te maken met zware onweers-, regen- en hagelbuien (KNMI, z.d.-a).

Op donderdag 18 juni activeerde het RIVM het Nationaal Hitteplan (RIVM, 2026a). Het KNMI gaf vanaf 18 juni code geel af, vanaf woensdag 24 juni code oranje, en op 25 juni code rood voor een groot deel van het land. Zowel op zaterdag 21 juni als op 28 juni gold daarbij een code geel en later oranje voor de onweersbuien (KNMI, z.d.-a).

De situatie was voor Nederland in meerdere opzichten bijzonder: de recordduur van de (juni-) hittegolf, de hoge temperaturen, de maximale hittekracht, het afgeven van code rood voor hitte en het aantal ontladingen tijdens de onweersbuien. In berichten van weerdiensten en in de media werden begrippen als superhittegolf (vijf dagen meer dan 30°C) (Weeronline, 2026) en een supercel (het zwaarste type onweersbui) (NOS, 2026c) gebruikt om de situatie te beschrijven. De hitte en onweersbuien leidden tot directe en indirecte gevolgen in meerdere sectoren: impact op gezondheid van mensen, infrastructuur, onderwijs, bedrijven, landbouw, natuur, en economie. Om de gevolgen te beperken namen organisaties allerlei maatregelen. Ook veel veiligheidsregio's activeerden hun crisisorganisatie om waar nodig aanvullende maatregelen te nemen en adviezen te geven.

Doel van het rapport

Dit rapport geeft een beeld van de gevolgen van de hitteperiode van 18 tot en met 29 juni 2026 in Nederland en de respons daarop. Het onderzoek is bedoeld om een indruk te geven waar we in deze situatie van extreme hitte mee te maken kregen en welke maatregelen en activiteiten daarop volgden. Op basis daarvan hebben wij enkele observaties gedaan, die inzichten kunnen geven en de voorbereiding op komende hitteperiodes kunnen versterken. Wij willen benadrukken dat dit niet opgezet is als een evaluatie. Diverse partijen, waaronder KNMI, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, en veiligheidsregio's hebben aangegeven dat zij komende tijd de hitteperiode zullen evalueren. Er waren verschillende redenen om juist dit onderzoek te verrichten. De hitteperiode leidde voor de eerste keer tot het afgeven van code rood voor hitte en was daarmee bij uitstek een gebeurtenis om van te leren voor alle betrokken organisaties en instellingen. Het leren is van belang, omdat het naar verwachting ook niet de laatste keer zal zijn dat zich een dergelijke situatie voordoet.

Daarnaast zijn de inzichten van deze periode ook relevant voor andere thema's, zoals weerbaarheid en bovenregionale samenwerking.

Methode

Voor deze inventarisatie is gebruik gemaakt van mediaberichten om beeld te geven van de effecten van de hitte en de maatregelen die organisaties hebben genomen. Hierbij is de liveblog "hitte" die de NOS bijhield van 22 juni tot en met 29 juni als uitgangspunt gebruikt (NOS Nieuws, 2026a). De analyse die volgde uit deze bron is aangevuld met nieuwsartikelen van andere mediakanalen.

Daarnaast is een vragenlijst uitgezet onder de 25 veiligheidsregio's en is, op verzoek van GGD GHOR Nederland, een specifieke vraag voor de GHOR-bureaus toegevoegd (zie bijlage). De respons hierop is bijzonder hoog geweest; vanuit iedere regio hebben wij hierop een reactie gekregen. Elf regio's hebben de beantwoording van de vragen voor GHOR en veiligheidsregio gecombineerd en van elf veiligheidsregio's en acht GHOR-bureaus hebben wij apart reactie ontvangen. Aanvullend op deze vragenlijst hebben wij nog met enkele directeurs, burgemeesters en het Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk (KCR2) gesproken (N = 6).

Met de analyse van mediaberichten, respons op de vragenlijsten en gesprekken zijn wij tot een globale weergave gekomen. Wij pretenderen niet dat dit beeld van de effecten, gevolgen en ervaringen compleet is. Wel geeft het eerste inzichten die wij snel na de hittegolf willen teruggeven aan het werkveld, zodat het hen kan helpen in de voorbereiding op volgende hitteperiodes.

Leeswijzer

Dit rapport is ingedeeld in drie hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk geeft een algemeen beeld van de gevolgen tijdens de hitteperiode. Hierin worden de gevolgen voor de samenleving, vitale infrastructuur, economie en natuur beschreven. Het tweede hoofdstuk geeft een overzicht van activiteiten en maatregelen van de veiligheidsregio's en GHOR-bureaus. In het derde hoofdstuk geven wij enkele observaties, inzichten en leerpunten voor toekomstige periodes van extreme hitte.

1 Gevolgen van hitte

Dit hoofdstuk geeft beknopt weer wat zich heeft afgespeeld in de hitte periode van 18 tot en met 29 juni in Nederland. Het is een opsomming van wat opvalt per categorie en sector, geïllustreerd met voorbeelden. Binnen dit hoofdstuk wordt onderscheid gemaakt tussen gevolgen voor de samenleving, vitale infrastructuur, economie en natuur. Omdat de hitte ook omringende landen trof, met veelal nog hogere temperaturen, geeft de laatste paragraaf een kort beeld van de gevolgen daar.

De hitteperiode is in de media uitvoerig bijgehouden. Voor dit hoofdstuk is de liveblog “hitte” die de NOS bijhield van 22 juni tot en met 29 juni als uitgangspunt gebruikt (NOS Nieuws, 2026a). Deze is aangevuld met nieuwsartikelen van andere mediakanalen. Bij afwezigheid van bronvermelding in dit hoofdstuk, is de NOS liveblog als bron gebruikt.

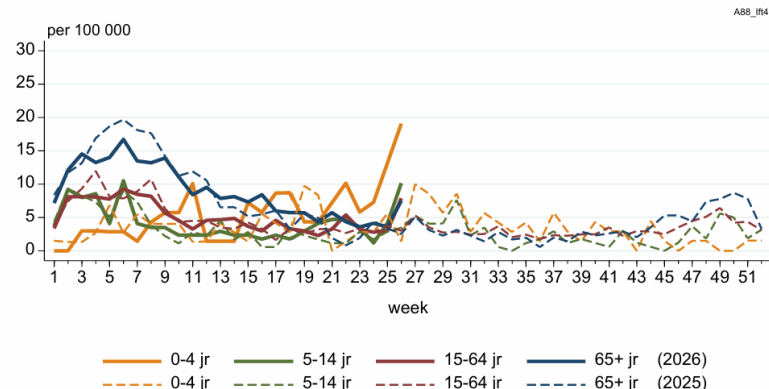
1.1 Samenleving

1.1.1 Gezondheid

- > In totaal zijn er in de eerste week van de hitteperiode 586 meer mensen overleden dan verwacht. Ook in de week erna (29 juni tot en met 5 juli) zijn door het na-ijleffect (mensen die overlijden aan de gevolgen van hitte na een hete periode) meer mensen overleden dan verwacht. Dat waren er 325. De oversterfte van deze hitteperiode komt daarmee boven de 900 uit. Vooral in het oosten en zuiden van Nederland was oversterfte, waarbij de meeste mensen boven de 80 jaar oud waren (RIVM, 2026).
- > Het aantal huisartsbezoeken door klachten van kou of warmte nam in week 26 (22 tot en met 28 juni) sterk toe en lag hoger dan tijdens de pieken in de zomerperiode in eerdere jaren. Jonge kinderen (0-4 jaar) zijn daarbinnen de grootste groep met hitte gerelateerde klachten. Het aantal mensen van 65 jaar en ouder dat met klachten passend bij uitdroging de huisarts bezocht, was hoger dan gebruikelijk voor deze leeftijdsgroep (Nivel, 2026).

Klachten door kou/warmte/etc.
naar leeftijd

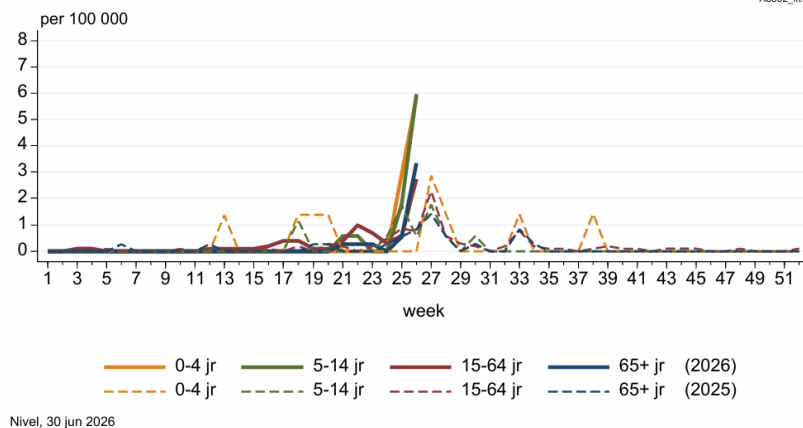
Adverse effect cold/heat/etc.
by age groups

Nivel, 30 jun 2026

Zonnesteek
naar leeftijd

Heat stroke
By age group

Figuur 1.1 Meldingen bij huisartsen van klachten van warmte respectievelijk zonnesteek naar leeftijd (Nivel, 2026)

1.1.2 Onderwijs en kinderopvang

- > Onderwijsinstellingen namen verschillende maatregelen om leerlingen en personeel te beschermen tegen de hitte. Basisscholen voerden tropenroosters in, verkortten lessen en/of weken uit naar koelere locaties. Sommige ouders kozen ervoor hun kinderen thuis les te geven.
- > Hogescholen en universiteiten pasten hun beleid aan tijdens code rood. Universiteit van Amsterdam sloot tijdens code rood vrijwel volledig en Universiteit Utrecht schrapte colleges. De aanpak tussen onderwijsinstellingen verschilde; Radboud Universiteit Nijmegen bleef bijvoorbeeld open.
- > De hitte had ook gevolgen voor de kinderopvang. In Assen sloten bijvoorbeeld dertien kindcentra hun deuren. Dit gebeurde in meer regio's.
- > Ook andere onderwijsinstanties namen maatregelen. Het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR) stelde bijvoorbeeld examens uit in provincies waar code rood gold.

1.1.3 Behoeftte aan verkoeling in de samenleving

- > Tijdens de hitte zochten veel mensen verkoeling bij zwembaden, recreatiewateren en aan de kust. Dit leidde lokaal tot grote drukte, zoals lange wachtrijen bij een zwembad in Terneuzen. Juist door de hitte werden sommige zwembaden gesloten vanwege de veiligheid van de werknemers. Maatregelen werden genomen om verkoeling toegankelijk te maken, bijvoorbeeld door gratis zwemmen aan te bieden voor inwoners met een stadspas in Amsterdam.
- > Op verschillende plekken in Nederland werd een negatief zwemadvies gegeven vanwege een toename van blauwalg. Niet iedereen volgde de adviezen op, bijvoorbeeld in Emmen, waar ondanks deze waarschuwingen toch werd gezwommen (NoorderNieuws, 2026).
- > Rijkswaterstaat en waterschappen waarschuwden voor gevaren voor de gezondheid bij zwemmen in open water aan het einde van de hitteperiode. Voor delen van Noord-Holland en Utrecht gold een waarschuwing vanwege rioolwater dat door overstorten (door de hevige regenval) in oppervlaktewater terecht was gekomen.
- > De vraag naar koelingsvoorzieningen nam sterk toe. Airconditioningbedrijven kregen vanaf het begin van de hitteperiode veel aanvragen, waardoor wachttijden opliepen tot

meerdere weken. Sommige bedrijven gaven daarbij prioriteit aan senioren en mensen met gezondheidsproblemen.

- > Zorginstellingen richtten aanvullende voorzieningen in, zoals een verkoelingsruimte voor mensen met dementie in een Rotterdams zorgcentrum.
- > Gesloten instellingen moesten aanvullende maatregelen treffen. Gevangenen werkten volgens hitteprotocollen, verplaatsten waar mogelijk gedetineerden naar koelere locaties en pasten verkoelingsmaatregelen toe, zoals het koelen van daken. De gevangenis in Vught had voorzorgsmaatregelen getroffen door gevangenen vóór de hitteperiode al te verplaatsen.
- > Het Rode Kruis deed op woensdag 24 juni een oproep aan eigenaren van een koele plek om deze open te stellen voor publiek.
- > Sommige bibliotheken moesten hun deuren sluiten vanwege de hitte, maar anderen waren juist als koelteplek toegankelijk. In Den Haag sloot de bibliotheek op het Spui omdat het binnen te warm was (Den Haag FM, 2026), net zoals alle vestigingen in Gelderland-Zuid (Streekomroep RN7, 2026). De bibliotheek in Dronten, Biddinghuizen en Swifterband bleven juist open om als koelteplek te dienen (Gemeente Dronten, z.d.).

Koeltekaart/verkoelingskaart en koelteplekken als pilot

Sommige gemeenten werkten voor het eerst, in pilotvorm, met een koeltekaart. Dit gebeurde onder andere in Amsterdam (Gemeente Amsterdam, z.d.), Rotterdam (Gemeente Rotterdam, z.d.), Utrecht (Gemeente Utrecht, z.d.), Leiden (Gemeente Leiden, 2026), Nijmegen (Gemeente Nijmegen, 2026), Winterswijk (Gemeente Winterswijk, 2026) en Maastricht (Gemeente Maastricht, 2026). Op deze kaart kunnen inwoners kijken waar bijvoorbeeld een openbare drinkwaterplekken, parken en andere koele plekken zijn. Koelteplekken ontstonden in een brede variatie aan locaties: wijkcentra, kerken en moskeeën, musea, sportcentra, bioscopen en winkels.

1.1.4 Evenementen

- > Organisatoren troffen aanvullende maatregelen, zoals het aanbieden van extra waterpunten, schaduwvoorzieningen, verkoelingsmogelijkheden en aangepaste regels rondom alcoholgebruik, om evenementen veilig door te kunnen laten gaan. Niet alle evenementen gingen door (zie onderstaand kader).
- > Een van de festivals met een hoog aantal bezoekers in de hitteweek was de TT in Assen. Dit evenement kon grotendeels doorgaan vanwege uitgebreide maatregelen die werden getroffen. Bezoekers konden gebruik maken van extra waterpunten, parasols of paraplu's, zonnebrandvoorzieningen, neveldouches en koelteplekken.
- > Naast de hitte zorgde ook het daaropvolgende onweer voor verstoringen. Tijdens onder meer de TT en Concert at SEA werden programmaonderdelen onderbroken, stilgelegd of afgelast vanwege (risico op) onweersbuien en blikseminslagen.

Afgelaste evenementen (voorbeelden)

- > Kaasmarkt in Alkmaar
- > Nationale Veteranendag Defilé
- > Nederlands Kampioenschap atletiek voor jongeren
- > Stadsloop in Appingedam
- > Twee bezoeken van Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima aan musea
- > Muziekfestivals: Nous'klaer Festival, Buiten Gewoon Festival, I Love Urban, Parkzicht Outdoor, Festival de Fusie, Bad Billy Blue Festival

- > Theaterfestival Spectaculo in Geleen (Hover & Kuypers, 2026)
- > Golleloop in Wirdum (Omrop Fryslân, 2026)
- > Citytrail Middelburg (Wij zijn de stad Middelburg, 2026)
- > WOII Herdenking in Westbeemster (De Weidevenner, 2026)
- > Concert Lil Kleine - vanwege onweer (AT5, 2026)
- > Culinaire Festival 't Wonder in Woerden (NOS Nieuws, 2026b)

Brief Vereniging van Evenementenmakers

Op 30 juni verstuurde de Vereniging van Evenementenmakers (VVEM) een brief aan het Veiligheidsberaad vanwege de volgens hen uiteenlopende besluitvorming over het laten doorgaan van evenementen gedurende de hitteperiode. Vergelijkbare omstandigheden hebben in verschillende regio's geleid tot sterk uiteenlopende besluiten en adviezen, terwijl voor organisatoren, bezoekers en leveranciers niet goed inzichtelijk was welke criteria daarbij doorslaggevend waren. De VVEM vraagt om een landelijke evaluatie over de periode 26 tot en met 28 juni om te komen tot uitvoerbare richtlijnen op basis van transparante beoordelingskaders en een risicogerichte benadering (Vereniging van Evenementenmakers, 2026).

1.1.5 Publieke opinie

In de geschreven media kwam de aandacht voor weerbaarheid bij hitte naar voren. Zo wordt in een opiniestuk in de Volkskrant (Cabane, 2026) gewezen op de afwezigheid van langdurige overheidsinvesteringen in hitte-weerbaarheid. De Nederlandse overheid investeert veel budget in nationale weerbaarheid wat betreft overstromingen en natuurbranden, maar nog weinig in hittebestendigheid binnen stedenbouw. Er liggen grote risico's in de manier waarop steden zijn ingedeeld, denk aan te weinig groene koele plekken, slecht geïsoleerde scholen en ruimte voor water in wijken. Op dit moment heeft ongeveer de helft van de gemeenten een lokaal hitteplan. De hitteplannen die er nu zijn, zijn vooral gericht op crisissituaties in plaats van structurele en duurzame hittebestendigheid.

Ook over het wel of niet afzeggen van evenementen ontstond discussie, bijvoorbeeld over het besluit om de Nationale Veteranendag af te gelasten. Daarbij werd onder meer gesproken over de betekenis van weerbaarheid, juist in de context van oorlogsveteranen, en over de vraag of het afgelasten van evenementen vanwege hitte de collectieve en individuele weerbaarheid versterkt of juist belemmert (Van Griensven, 2026). De meningen over wat een "verstandig besluit" is bij deze weersomstandigheden zijn verdeeld.

Het KNMI heeft onderzoeksbureau Ipsos een flitspeiling laten uitvoeren naar aanleiding van code rood bij extreme hitte (Kellij, 2026). In de provincies waarin code rood gold zijn 1044 mensen ondervraagd.

Informatie en communicatie

- > Negen op de tien (87%) mensen in het gebied was zeker op de hoogte van de waarschuwing.
- > De helft kreeg de waarschuwing mee via een nieuwsapp of site (54%) of via de televisie (52%). Twaalf procent was op de hoogte via de KNMI-app en zeven procent via de KNMI-website.
- > Acht op de tien (80%) mensen vonden de waarschuwing van vrijdag 26 juni passend. Veertien procent vond het overdreven. Een ruime meerderheid (90%) vond de tijdsperiode van de melding (heel) erg duidelijk en twee derde (66%) vond het moment van uitgifte passend.

- > Over het gewenste niveau van waarschuwen is men verdeeld. Drie op de tien (29%) willen dat het liefste op gemeenteniveau. Een kwart (24%) wil dit zoals nu op provinciaal niveau.
- > De meeste mensen hebben in het algemeen vertrouwen in codes oranje (61%) en rood (72%).

Gedrag

- > Iets minder dan de helft (46%) zegt zeker te weten wat zij moeten doen bij code rood. Daarnaast denkt 50 procent dit ook te weten. Vijf procent weet het niet.
- > Een derde (31%) was van plan buitenactiviteiten te ondernemen gedurende de periode van de waarschuwing.
- > In totaal paste 73 procent van de mensen het gedrag aan. Men heeft vooral extra water gedronken (80%) en is uit de zon gebleven (78%). Een kwart (27%) paste het gedrag niet aan. Men deed dat voornamelijk niet omdat men sowieso geen plannen had om naar buiten te gaan (39%). Daarnaast kon een kwart (24%) de plannen niet (meer) aanpassen.
- > Acht op de tien mensen (79%) ondervonden geen hinder of schade door het extreme weer. Twaalf procent ondervond hinder omdat plannen niet konden doorgaan.

1.2 Vitale infrastructuur

1.2.1 Gezondheidszorg

- > De hitte leidde tot een toename van de zorgvraag. Spoedeisende hulpen meldden door het hele land meer hittegerelateerde klachten, vooral bij kwetsbare groepen zoals mensen met astma, COPD, hartproblemen of dementie, en bij kinderen.
- > De druk op de acute zorgketen nam toe. In onder meer Rotterdam was de ambulancezorg zwaar belast en was de ziekenhuiscapaciteit beperkt.
- > Ook in de eerstelijnszorg was er druk. Huisartsen zagen tijdens de hitteperiode bijna twee keer zoveel patiënten als in de voorgaande week.
- > Zorgorganisaties troffen extra voorbereidingen om de gecombineerde impact van hitte en grootschalige evenementen op te vangen. Het Wilhelmina Ziekenhuis Assen bereidde zich voor op zowel een extra zorgvraag door de hitte als door de toestroom van bezoekers van de TT.

1.2.2 Energie en digitale systemen

- > De hitte leidde tot enkele verstoringen van digitale en technische systemen. Zo kampte communicatieplatform Parro, dat veel door scholen en ouders wordt gebruikt, met uitval en traagheid door een sterke toename van het gebruik in combinatie met warmteproblemen bij de servers.
- > In de haven van Rotterdam werden IT-storingen gemeld. Dit leidde tot sluiting van een aantal terminals op de Maasvlakte (Van der Maas, 2026).
- > Ook supermarkten ervoeren gevolgen. Door storingen in supermarkten, zoals uitval van koelingen, werden processen tijdelijk verstoord, wat op sommige locaties leidde tot lege schappen (Nieuwslens, 2026).
- > De hitte zorgde daarnaast voor aandacht voor de belasting van het energienetwerk. Het aantal storingen nam toe: in de provincie Gelderland werden delen van Doetinchem, Winterswijk, Zevenaar, Druten en Maasbommel getroffen door een stroomstoring, net

als in Nijmegen en Arnhem. De oorzaak was waarschijnlijk een combinatie van de impact van temperatuur op kabels en installaties van de netbeheerders, het grootschalige gebruik van airconditioning en de invloed van zonnepanelen die stroom terugleveren aan het net (Rieken, 2026).

1.2.3 Infrastructuur

Wegen

- > De hitte zorgde voor extra belasting van voertuigen en infrastructuur. Rijkswaterstaat activeerde tijdens de hitteweek het hitteprotocol en de ANWB zag een toename van het aantal pechgevallen doordat voertuigen en banden moeite hadden om de hoge temperaturen te weerstaan. Deze toename betekende ook druk op de werknemers van de ANWB, die in de hitte moesten doorwerken. Op donderdag trok de ANWB alle verloven van werknemers in tot en met zondag 28 juni (Terpstra, 2026).
- > Wegbeheerders namen preventieve maatregelen om schade aan het wegdek te voorkomen. Zo strooide de gemeente Hilversum zout om de temperatuur van het asfalt te verlagen en spoor- en scheurvorming tegen te gaan.
- > Op meerdere locaties werden werkzaamheden aan wegen stilgelegd of uitgesteld vanwege de extreme arbeidsomstandigheden. Op de A12 en A27 werden werkzaamheden stilgelegd vanwege de veiligheid van de werknemers.
- > Op vrijdag 26 juni ontstond op verschillende wegen verkeershinder doordat asfalt omhoogkwam. Zo moesten rijstroken op de A15 bij Gorinchem worden afgesloten voor spoedreparaties. Ook op de A270 bij Nuenen werd schade aan het wegdek gemeld.

Water

- > De hitte heeft impact gehad op bruggen en sluizen. Op zaterdag 27 juni ontstond een grote storing bij Rijkswaterstaat, waardoor veel bruggen, sluizen en tunnels niet meer konden worden bediend. Ook was er kans op uitzetting door hitte, waardoor bruggen gekoeld moesten worden om te blijven functioneren (RWS, 2026). In andere provincies werd de bediening van bruggen en sluizen beperkt. Zo werd op 25 juni in de provincie Overijssel besloten de bruggen en sluizen na 14:00 niet meer te bedienen (Provincie Overijssel, 2026).
- > Er werden extra controles bij dijken uitgevoerd om scheuren vroegtijdig te kunnen ontdekken. Vooral dijken van veen zijn bij hitte kwetsbaar. Bij een inspectieronde in Delfland werden enkele scheuren geconstateerd (Hoogheemraadschap van Delfland, 2026).
- > Pontjes werden uit de vaart genomen vanwege risico's voor vrijwilligers, bijvoorbeeld in het Rivierengebied (Veerponten.nl, 2026).

Spoor

- > Vanaf dinsdag 23 juni nam de NS voorzorgsmaatregelen om het spoor te ontlasten en storingen beter op te kunnen vangen. Er reden minder treinen op verschillende drukke trajecten. Op vrijdag 26 juni vielen meer ritten uit en meldde de NS dat het tempo van het defect gaan van treinen, veelal airco's, hoger was dan dat van de reparaties (Treinreiziger, 2026).
- > In Utrecht vielen op donderdag treinen stil door de hitte. In Limburg besloot Arriva om geen buurtbussen meer te laten rijden. In Eindhoven raakte het laadstation van vervoerder Transdev oververhit. Hierdoor werd vrijwel het hele busverkeer stilgelegd.

- > Door blikseminslagen viel een aantal tramlijnen stil, zoals op zaterdag in Den Haag. De aangepaste dienstverlening van de NS werd verlengd tot 30 juni vanwege schade aan treinen en herstelwerkzaamheden.

1.2.4 Overheid

- > Meerdere gemeenten pasten de openingstijden van gemeentehuizen en milieustraten aan om hittegerelateerde gezondheidsrisico's voor medewerkers en bezoekers te voorkomen.
- > Veel afvalophaaldiensten begonnen op vroegere tijdstippen met hun werkzaamheden.
- > Fysieke rechtszaken in provincies met code rood werden afgelast, met uitzondering van speedzittingen. Een aantal zittingen is online gecontinueerd.

1.3 Economische gevolgen

- > De hitte had gevolgen voor logistieke en distributieprocessen. PostNL en andere postbezorgers stopten bij code rood tijdelijk met postbezorging en ook diensten als boodschappenbezorging en thuisbezorging werden tijdens code rood beperkt.
- > De sluiting van scholen en kinderopvang leidde ertoe dat meer ouders vrij moesten nemen en daardoor niet voor hun werk beschikbaar waren.
- > Pretparken als Walibi Holland (hier vond het evenement Defqon.1 plaats), Hellendoorn, en Drievliet hielden de deuren gesloten. De Efteling bleef open, maar na kritiek van medewerkers en bezoekers werden tien attracties gesloten (Van Hooft, 2026).
- > Onweer en buien leidden in grote delen van het land tot schade en overlast. In onder meer Flevoland werd schade gemeld aan kassen, zonnepanelen en gebouwen, in de gemeente Veldhoven werd een monumentale molen verwoest en er waren verspreid over het land meerdere branden door blikseminslagen. Stichting Salvage – die eerste hulp bij schade biedt namens verzekeraars – zag nog nooit eerder in een weekend zoveel meldingen als in de nacht van zaterdag 27 op zondag 28 juni (Verbond van Verzekeraars, 2026).

1.4 Natuur

- > Dieren hadden last van warmte en zochten verkoeling. In dierentuinen werden dieren extra verkoeld.
- > Bij veel dierenopvangcentra was het druk, vooral bij de vogelopvang omdat veel nesten te warm werden.
- > Natuurmonumenten heeft gedurende de week water omhoog gepompt in natuurgebieden en waterplekken aangevuld met watertanks, zodat dieren konden afkoelen.
- > Wetterskip Fryslân nam op donderdag 25 juni extra maatregelen vanwege honderden gestorven vissen. Dit kwam door het lage CO2 gehalte vanwege het warme weer. Door het noodweer later in de week spoelde er juist meer organisch materiaal in het water, waardoor de kwaliteit van het water nog meer afnam (Wetterskip Fryslân, 2026).
- > Waterschappen in Noord-Brabant hebben onttrekkingsverboden ingesteld. Er mocht geen water uit sloten, beken en rivieren worden gehaald om land te besproeien.

1.5 Gevolgen omringende landen

1.5.1 Frankrijk

- > In bijna de helft van alle departementen van Frankrijk gold code rood en op meerdere dagen werden nationale temperatuurrecords gevestigd, met temperaturen boven de 40 graden Celsius.
- > Op 22 juni overlegde de Franse premier Sébastien Lecornu in crisisberaad met alle betrokken ministers over de gevolgen van de hittegolf (Reformatorisch Dagblad, 2026).
- > De hitte had grote gevolgen voor de volksgezondheid. In Parijs werden aanzienlijk meer hartstilstanden geregistreerd dan gebruikelijk en de Franse gezondheidsdienst meldde uiteindelijk meer dan 2.000 extra sterfgevallen als gevolg van de hitte, vooral onder mensen boven de 45 (NOS Nieuws, 2026e).
- > Tijdens de hitteperiode overleden tientallen mensen door incidenten. Voornamelijk door verdrinkingen, maar in enkele gevallen betrof het kinderen in te warme auto's.
- > Het aantal bezoeken aan spoedeisende hulpen steeg, ziekenhuizen raakten overbelast en de Franse overheid activeerde de hoogste alarmfase voor de gezondheidszorg, waardoor extra personeel kon worden ingezet en niet-spoedeisende zorg kon worden uitgesteld.
- > Op woensdag 24 juni kwamen 68.000 huishoudens zonder stroom te zitten na problemen in het elektriciteitsnet. De stroomstoring duurde de hele dag. Ziekenhuizen in de regio van de stroomstoring gingen over op generatoren.

1.5.2 België

- > Op dinsdag 23 juni activeerde de Belgische overheid het Nationaal Crisiscentrum vanwege de hitte. Zij kwamen bijeen om aanvullende maatregelen te bespreken. Op donderdag werd voor het oosten van België code rood afgekondigd.
- > De oversterfte in België wordt geschat op rond de 2000. Wallonië werd het zwaarst getroffen. De hittegolf bleek niet alleen voor ouderen dodelijk: bij mensen van 15 tot 64 jaar was er een oversterfte van 61,3% (Sciensano, 2026).
- > Belgische ziekenhuizen rapporteerden meer hittedoeloffers.
- > Het spoorverkeer werd aangepast vanwege de hoge temperaturen. Treinen vielen uit, extra inspecties werden uitgevoerd aan sporen, wissels en bovenleidingen. Hulpdiensten werden ingezet om reizigers te ondersteunen nadat door een stilgeval Eurostar-trein bij Leuven honderden mensen in de hitte waren gestrand.
- > Lokale initiatieven werden ingezet om verkoeling bereikbaar te maken, openbare koele ruimtes werden beschikbaar gesteld voor inwoners.
- > Ook evenementen werden geraakt. Meerdere grote festivals, waaronder Werchter Boutique, Paradise City en Couleur Café, werden vroegtijdig beëindigd door de combinatie van extreme hitte en noodweer.

1.5.3 Verenigd Koninkrijk

- > Het Verenigd Koninkrijk kende meerdere dagen achtereen een code rood voor extreme hitte. Ook hier was code rood voor het eerst in de Britse geschiedenis afgegeven.
- > In Engeland en Wales was er door de hittegolf een oversterfte van 2200 mensen (Met Office, 2026)
- > Treindiensten werden aangepast doordat spoorrails vervormden en op verschillende locaties ontstonden problemen door langdurige blootstelling aan hoge temperaturen.

- > De zorg kreeg te maken met operationele problemen, zoals oververhitting van medische apparatuur.
- > Duizenden scholen sloten tijdelijk hun deuren vanwege de hitte.
- > Verschillende sportevents op scholen werden afgelast (Henderson, 2026). Ook een evenement in Londen over hoe de wereld zich kan aanpassen aan extreme hitte (*Extreme Heat: Improving governance and strengthening action around the world*) werd afgelast omdat het gebouw geen koelingssystemen had, net zoals de meeste gebouwen in Londen (Kelly, 2026).

1.5.4 Duitsland

- > Duitsland kampte met uitzonderlijk hoge temperaturen. Nationale hittestatistiek werd verbroken en de warmste nacht ooit werd gemeten.
- > In Duitsland wordt de oversterfte door hitte geschat op 6800 mensen in de week van 22-28 juni (Groenewoud, 2026).
- > In meerdere regio's werden waarschuwingen afgegeven vanwege het verhoogde risico op natuurbranden. Gemeentes namen hiervoor maatregelen, zoals beperkingen op barbecueën.
- > In delen van Duitsland werd inwoners gevraagd zuinig om te gaan met drinkwater en werden beperkingen ingesteld voor activiteiten zoals het vullen van zwembaden.
- > De infrastructuur werd extra gemonitord. Op snelwegen werden extra controles uitgevoerd om schade aan asfalt door de hitte tijdig te signaleren.
- > Kwetsbare groepen kregen aanvullende ondersteuning. In Berlijn werden speciale hittebussen ingezet om daklozen van water, verkoeling en hulp te voorzien.

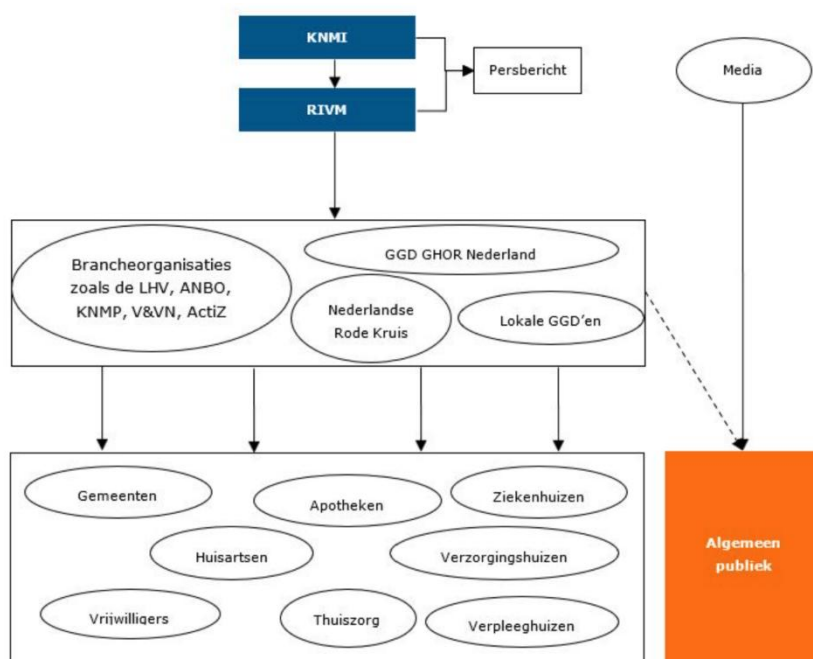
2 Respons veiligheidsregio's

In het voorgaande hoofdstuk zijn al verschillende maatregelen naar voren gekomen die organisaties namen om de gevolgen van hitte te beperken. Voor dit onderzoek hebben we veiligheidsregio's en GHOR-bureaus gevraagd welke activiteiten of maatregelen zij hebben uitgevoerd. Daarbij is gevraagd naar de start en afronding van activiteiten, specifieke maatregelen na het afgeven van code rood, adviezen bij evenementen, vormen van opschaling, afstemming met partners en afstemming met andere regio's.

2.1 GHOR en zorgketen

2.1.1 Algemeen advies

- > Het uitgangspunt voor de GHOR, GGD en het netwerk van de gezondheidszorg is het Nationaal Hitteplan. Op basis van dit plan informeert het RIVM branche- en koepelorganisaties en professionals in de zorg en mantelzorgers als het plan geactiveerd wordt, zodat zij zich daarop kunnen voorbereiden (RIVM, z.d.).

Figuur 2.1 Overzicht informatielijnen Nationaal Hitteplan (RIVM, z.d.)

- > Voor het adviseren over gezondheidsrisico's bij evenementen hebben GHOR-bureaus en GGD'en dit vaak vertaald naar een hitteprotocol of een informatiekaart 'warm weer', 'extreem warm weer' of 'hitte-smog-onweer' met risico's, risicogroepen, handelingsperspectieven en beheersmaatregelen. Ongeveer tien GHOR-bureaus hebben geantwoord dat zij deze algemene adviezen onder de aandacht gebracht bij gemeenten.

2.1.2 Specifieke of aanvullende adviezen

- > Ongeveer de helft van de GHOR-bureaus heeft aangegeven in de hitteperiode aanvullende of specifieke adviezen te hebben gegeven. In de meeste gevallen waren dit adviezen aan de gemeenten, als vergunningverlener voor de evenementen. Enkele regio's hebben ook rechtstreeks advies gegeven aan organisatoren van evenementen. Eén GHOR-bureau heeft een algemene oproep gedaan om geen evenementen of activiteiten te organiseren die zware lichamelijke inspanning vragen, ook niet door sportclubs.
- > Eén GHOR-bureau heeft in een belronde contact gezocht met alle gemeenten. Een andere GHOR-bureau heeft naar aanleiding van de uitgebrachte adviezen gevraagd om een terugkoppeling over aanpassingen in de voorwaarden voor de vergunning, aanpassingen in het programma of afgelastingen.
- > Voor een aantal grote evenementen, zoals de TT in Assen en Defqon.1 in Biddinghuizen, is er meerdere keren intensieve afstemming tussen organisator, gemeente en GHOR geweest.
- > Deze adviezen kwamen vaak tot stand in overleg tussen GHOR-bureau en GGD. Een enkele keer was er contact met het RIVM. Zes regio's hebben multidisciplinair afgestemd met de regionale crisisorganisatie of veiligheidsregio en in vijf regio's was er voor het opstellen van het advies afstemming met het zorgnetwerk.

Extra maatregelen

- > Specifieke adviezen voor de hitte hebben in drie regio's geleid tot de vraag om de vergunningverlening nogmaals kritisch te beoordelen. In twee regio's werd extra gewezen op aandacht voor personeel en vrijwilligers -naast deelnemers of bezoekers- bij de evenementen, of algemene aandachtspunten voor code oranje en code rood. In één regio is dit vraaggericht gebeurd; vragen gingen onder andere over indicatoren en extra maatregelen.
- > Voor een (her)beoordeling van vergunningen hebben acht GHOR-bureaus aangegeven dat de volgende punten geregeld moeten zijn: drinkwater, schaduw- of koelteplekken, zonnebrandcrème, publiekscommunicatie over gezondheidsrisico's, aandacht voor kwetsbare groepen, extra EHBO-capaciteit, monitoring van het weer en van incidenten en voorbereiding op opschaling, onderbreken of stilleggen van het evenement. Wanneer deze aspecten niet voldoende georganiseerd waren, was het advies om aanpassingen te doen in het programma of het evenement af te gelasten.
- > Meerdere evenementen konden met (extra) maatregelen in principe doorgaan. Zes regio's hebben gemeenten hierbij enkele indicatoren als afwegingskader meegegeven, zoals het aantal bezoekers, de aanwezigheid van risicogroepen (ouderen, jongeren), alcohol- en/of drugsgebruik, evenementen in een stedelijke omgeving en de samenhang van veel evenementen die gelijktijdig in de regio plaatsvinden. Het doel daarvan was dat gemeenten in gesprek konden met de organisatoren om te bekijken welke aanpassingen gedaan konden (locatie, aantal bezoekers, aanvangstijden, beperking alcohol).

Afgelasten

- > Meer dan tien GHOR-bureaus hebben adviezen gegeven over het al dan niet afgelasten van evenementen. De meeste eensgezindheid was er over het advies om sportevenementen niet door te laten gaan, wat in lijn was met het advies van het RIVM om lichamelijke inspanning te vermijden. Dat speelde al vanaf code geel en oranje. Eén

regio gaf daarbij aan dat veel organisatoren van deze sportactiviteiten zelf al hadden besloten om het evenement te afgelasten.

- > Vijf GHOR-bureaus hebben op basis van de gezondheidsrisico's of het advies niet de weg op te gaan bij code rood geadviseerd om alle evenementen af te gelasten.
- > Naast de gezondheidsrisico's hebben twee GHOR-bureaus gewezen op de toenemende drukte in de zorgsector, met name binnen de ambulancedienst.

2.1.3 Zorgcontinuïteit

- > Vijf GHOR-bureaus hebben aangegeven dat zij een uitvraag bij zorginstellingen hebben gedaan om de voorbereidingen en eventuele knelpunten in de regionale zorgcontinuïteit in beeld te brengen.
- > Twee GHOR-bureaus hebben een mailing naar de zorgprofessionals verstuurd. Eén daarvan was gericht op het informeren over risicogroepen en de gezondheidsadviezen. De andere was gericht op de zorgverlening in instellingen, waarbij onder andere werd gewezen op temperatuurverschillen in een locatie (gebruiken van de meeste koele ruimtes, verplaatsen van patiënten van een warmere bovenverdieping), persoonlijke zorg aan patiënten, koele plekken voor medewerkers en het verschuiven van taken naar andere (koelere) tijdstippen.
- > Twee GHOR-bureaus hebben ondersteund in de uitvoering van het dak- en thuislozenprotocol, om ook voor deze groep de gezondheidsrisico's te beperken.
- > Eén GHOR-bureau heeft actief gecommuniceerd over de gezondheidsrisico's en -adviezen, via website, sociale media, regionale TV en radio, en whatsappgroepen van lokale netwerken.
- > Eén GHOR-bureau heeft een overzicht bijgehouden van alle koelteplekken in de gemeenten en ook een aantal van deze locaties bezocht.

2.2 Veiligheidsregio's

2.2.1 Periode

- > Drie veiligheidsregio's hebben in de hitteperiode geen aanvullende activiteiten ondernomen, maar hebben wel de situatie in de regio gemonitord en in operationele briefings verwerkt. In een regio speelde het verschil in weercode (oranje in plaats van rood) daarbij een rol, maar niet alle regio's waar code oranje gold vallen binnen deze categorie.
- > In de reacties van alle veiligheidsregio's wordt de monitorende en signalerende rol van het Veiligheids-informatieknooppunt (VIK) of Veiligheidsinformatiecentrum (VIC) genoemd. Een regio geeft daarbij specifiek aan dat veiligheidsregio's in dit soort situaties de vruchten plukken van investeringen die zij de afgelopen jaren hebben gedaan in informatiegestuurde veiligheid. Zo schatten zij in dat in eerdere jaren bij een dergelijke dreiging waarschijnlijk veel meer sprake zou zijn geweest van opschaling van de crisisorganisatie.
- > Ongeveer de helft van de regio's is vanaf 22 en 23 juni gestart met extra activiteiten, zoals vormen van een voorbereidend crisisteam, contact met en adviezen aan gemeenten of organisatoren van evenementen, de uitvraag vanuit KCR2 (hierover meer in paragraaf 3.3) ter voorbereiding op de uitleg van het Weer Impact Team (WIT), het opstellen van een gezamenlijk situatiebeeld en afstemming met partners. Drie regio's

zijn al eerder gestart, waarbij de aandacht vooral uitging naar geplande evenementen en vier regio's zijn vanaf 24 of 25 juni begonnen.

- > Ongeveer de helft van de veiligheidsregio's (13) heeft deze extra activiteiten voor het onweer en de buien na de hitteperiode in het opvolgende weekend gecontinueerd. Andere regio's gaven aan dat de coördinatie vanaf dat moment met name bij de meldkamer lag.

2.2.2 Opschaling

- > In twintig veiligheidsregio's is een deel van de crisisorganisatie voorbereidend opgeschaald. In een enkele regio is gebruik gemaakt van multidisciplinaire afstemmingsstructuren voor evenementen, de meeste regio's hebben een vorm van een (compact) Regionaal Operationeel Team (ROT) gebruikt. De benaming daarvan kent vele varianten: pre-ROT, kern (R)OT, ROVT, Operationeel Kernteam Permanent (OKT-P), Operationeel KernOverleg (OKO), Planningsstaf. De bezetting van de ROT's bestond in een enkel geval uit een compacte bezetting van Regionaal Operationeel Leider, Informatiemanager, Communicatie-adviseur, maar vaker werd dit aangevuld met de Algemeen Commandanten van Bevolkingszorg, GHOR, Brandweer en Politie. In veiligheidsregio's die geen vorm van opschaling hebben aangegeven, was wel sprake van individuele contacten met en tussen deze functionarissen.
- > Eén regio is opgeschaald naar GRIP 2, waarbij voor het verplaatsen van bewoners van een zorginstelling nog apart is opgeschaald naar GRIP 1. Ook voor de natuurbrand bij Goirle is opgeschaald naar GRIP 1. Eén regio kreeg tijdens de hitteperiode te maken met een incident (een gaslekkeg) waarvoor is opgeschaald naar GRIP 1, maar dit incident was niet hitte-gerelateerd.
- > Naast de individuele contacten die met bestuurders zijn geweest over evenementen (vaak telefonisch of via WhatsApp) of tussen een Regionaal Operationeel Leider/Directeur en een voorzitter Veiligheidsregio, hebben vier veiligheidsregio's specifiek aangegeven dat zij de bestuurders hebben geïnformeerd, zowel over de voorbereiding op code rood als over de onweersbuien. Ongetwijfeld is dit via informele lijnen in meer regio's gebeurd. Drie veiligheidsregio's hebben overleggen geïnitieerd met het bestuur, gericht op het verkennen van de behoefte van de bestuurders, het afstemmen over de aanpak, of het vooraf bepalen van kantelpunten voor opschaling naar GRIP 2 of GRIP 3.
- > Alle multidisciplinaire crisisteams waren actief op 25 juni en vele ook op 26 juni.
- > Er zijn verschillende waterincidenten geweest, waarbij een logische relatie te leggen is met het zoeken naar verkoeling; bij deze incidenten zijn ook mensen overleden.
- > Het onweer leidde tot meerdere branden verspreid over heel Nederland en meldingen van wateroverlast. Daarmee ontstond drukte op de 112 meldkamer en diverse regionale meldkamers (NOS, 2026d). Bij de aankondiging van de onweersbuien en het afgeven van code geel en oranje hebben meerdere meldkamers en veiligheidsregio's geanticipeerd door het inschakelen van extra centralisten, het ondersteunen van de meldkamer vanuit een actiecentrum brandweer/lokale of decentrale uitgifte, en het voorbereiden van een NL-Alert bericht om overbelasting van het 112 nummer te voorkomen. Door de hevige buien kwam rioolwater in het oppervlaktewater terecht, waardoor het in enkele regio's nodig was voor een aantal dagen een negatief zwemadvies te communiceren om besmetting met bacteriën of virussen te voorkomen.

2.2.3 Thema's

- > De meest genoemde thema's door de veiligheidsregio's zijn, naast beeldvorming en monitoring in algemene zin, de risico's van hitte voor gezondheid en -in het verlengde daarvan- de advisering rondom maatregelen voor aanpassing of het afgelasten van evenementen en demonstraties.
- > Daarnaast hebben meerdere veiligheidsregio's aandacht gehad voor continuïteitsvraagstukken, zoals de risico's van of maatregelen voor de inzet van eigen personeel, mogelijke schaarste in de capaciteit van hulpdiensten (mede ingegeven door vragen van KCR2, zie paragraaf 3.3) en de belasting van de meldkamer.
- > Voor het risico op natuurbranden werd in het begin van de hitteperiode in zeven veiligheidsregio's fase 2 (verhoogd risico) afgekondigd. Vanaf 24 juni was dit uitgebreid naar zestien veiligheidsregio's.
- > In een klein aantal veiligheidsregio's stond ook de continuïteit van vitale infrastructuur op de agenda, specifiek stroomstoringen en waterkwaliteit.
- > Het bereiken van kwetsbare groepen via communicatie, wijkteams of het Rode Kruis en het inrichten van koelteplekken is door één veiligheidsregio als thema genoemd.

2.2.4 Afstemming met partners

- > Bijna alle veiligheidsregio's geven aan dat zij in deze periode afstemming hebben gehad met organisatoren van evenementen.
- > Voor de samenwerking met crisispartners hebben zes veiligheidsregio's aangegeven dat zij hebben afgestemd met het waterschap en vijf met het drinkwaterbedrijf.
- > Andere crisispartners die door meerdere veiligheidsregio's zijn genoemd zijn Rijkswaterstaat, ProRail, netbeheerders energie, en Defensie. Eén veiligheidsregio heeft aangegeven dat zij deze partners ook in het pre-ROT hebben betrokken. Afstemming met landelijk georganiseerde partners maakt het voor liaisons van deze organisaties noodzakelijk om keuzes te maken; een adviseur van Defensie die zich voorbereidde op een pre-ROT in een regio werd vervolgens ook opgeroepen in een andere regio.
- > Crisispartners die door één veiligheidsregio zijn aangegeven, zijn een gemeentelijk vervoerbedrijf, Rode Kruis en het Leger des Heils.

2.3 Bovenregionaal

- > De meeste regio's hebben tijdens de hitteperiode afstemming gehad met buurregio's en in de vaste(re) samenwerkingsverbanden van veiligheidsregio's. Meldkamers speelden daarin ook een rol, net als de VICs/VIKs, informatiemanagers, en netwerken van evenementenadviseurs.
- > Op persoonlijke basis hebben enkele ROL-en onderling contact gezocht.
- > KCR2 heeft in het WIT de veiligheidsregio's vertegenwoordigd en op basis van het verkregen beeld advies uitgebracht. Het WIT bestond uit het Departementaal Coördinatiecentrum Crisisbeheersing (DCC) van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, dat voorzitter is van het overleg, KNMI, het Nationaal CrisisCentrum, Rijkswaterstaat (voor scheepvaart en wegverkeer), ProRail, en KCR2. Daarnaast participeerde het RIVM als extra partij.
- > KCR2 heeft in voorbereiding op het overleg van het WIT op 23 juni een uitvraag gedaan onder de veiligheidsregio's. Voor het eerste WIT heeft KCR2 de veiligheidsregio's

overzicht te geven van alle evenementen met meer dan 5.000 bezoekers. Daarnaast is gevraagd naar (verwachte) knelpunten in de capaciteit van de hulpdiensten.

- > De hogere temperaturen op vrijdag waren aanleiding voor een tweede WIT op 25 juni. KCR2 heeft de veiligheidsregio's hieraan voorafgaand gevraagd wat zij zien aan effecten, hoe zij zijn voorbereid en hun inschatting van het natuurbrandrisico. Veel veiligheidsregio's hebben op beide uitvragen gereageerd. Zij gaven vaak aan dat er een goede voorbereiding was, dat enkele (sport)evenementen waren afgelast (lokale afweging) en dat in enkele regio's werd gekeken naar extra capaciteit. Het natuurbrandrisico was niet heel hoog.
- > Na het afgeven van code rood heeft KCR2 een informerende call georganiseerd, waarin calamiteitencoördinatoren, medewerkers VIK/VIC, informatiemanagers, of regionaal operationeel leiders konden aansluiten. KNMI en RIVM hebben in deze call een nadere duiding gegeven van de informatie.
- > Veiligheidsregio's hadden verwachtingen en behoefte aan landelijke handelingsperspectieven voor code rood. KCR2 heeft dit verzoek voorgelegd aan het NCC, dat van mening was dat besluitvorming op deze vragen op regionaal of lokaal niveau lag. Bestuurders van gemeenten waren blij dat zij hierin hun eigen verantwoordelijkheid hielden en niet een rijksbesluit moesten uitvoeren, bijvoorbeeld het afgelasten van alle evenementen.
- > KCR2 heeft vanaf 25 juni een landelijk beeld bijgehouden in LCMS, waarin onder andere ook de informatie van het WIT, KNMI en ProRail was opgenomen.
- > Op basis van de verwachte onweersbuien en de ervaringen van het onweer in het voorafgaande weekend, zijn op 26 juni op drie tijdstippen landelijke calls met de calamiteitencoördinatoren van de meldkamers gehouden om te overleggen over de capaciteit binnen de meldkamers en de belasting van 112.
- > Op vrijdag zijn twee aparte WIT-overleggen geweest voor hitte en het onweer. Veiligheidsregio's hebben hiervoor bij KCR2 geen aanvullende knelpunten gemeld. In het overleg over het onweer is het verschil in tijd besproken tussen het afgeven van de code als publieksinformatie en de voorbereiding die bij meldkamers en veiligheidsregio's nodig zijn. De terugkoppeling van de continuering van code rood in enkele provincies en code oranje voor het onweer is via de landelijke calls van de calamiteitencoördinatoren gegeven en via een bericht in de Signal-groep, waar de veiligheidsregio's lid van zijn.
- > Hoewel de hitte landelijk was, code rood in een groot deel van het land was afgekondigd, en veiligheidsregio's behoefte hadden aan uitgangspunten en afstemming, heeft geen ROL gevraagd om het organiseren van een landelijke call. Ook is geen gebruik gemaakt van de in oprichting zijnde Landelijke Coördinatieteams (LCT).
- > Via LCMS en tussen buurregio's zijn maatregelen en adviezen gedeeld.

3 Observaties

Natuurlijk is hitte een thema dat al langer speelt. De afgelopen jaren kenden wij al een aantal warme zomers met hittewaarschuwingen en hittestatistiek, zoals in 2018, 2019, 2022 en 2025 (KNMI, z.d.-b).

Hitte in 1975 en 1976

De langstduurende hittegolf - sinds het begin van de KNMI-metingen – was in 1975 en duurde achttien dagen. Stranden en zwembaden waren populaire plekken om verkoeling te zoeken. Een trein met honderden strandgangers op weg naar Hoek van Holland kwam niet verder dan een spoorbrug bij Maassluis, die niet meer sloot door de hitte in het metaal. Smeltend asfalt zorgde voor problemen in het verkeer op de weg, zo vermeldt Roeline Bos (2026) in een artikel voor National Geographic. Enkele foto's bij het artikel laten zien dat mensen buiten slapen in de warme nachten, verkoeling zoeken in de slagerij met airconditioning, en agenten van de Rijkspolitie die toestemming hadden gekregen hun stropdas af te laten. Ook in 1975 sloten hevige onweersbuien met rukwinden en hagel de hitteperiode af, wat tot grote schade leidde aan de oogst van fruitteelers.

Een jaar later volgde een hittegolf van zeventien dagen; een dag korter, maar met hogere temperaturen en ook een combinatie met droogte door een neerslagtekort. Woonboten kwamen op een modderige bodem te liggen, koeien hadden geen gras meer om te eten en er waren meerdere natuurbranden. Scholen gaven kinderen tropenvrij of werkten met een tropenrooster en er ontstond een tekort aan statiegeldflessen door een run op frisdranken in de supermarkten. In kerken werd het drukker dan normaal door de speciale gebedsdiensten om regen en de verkoeling van de kerkgebouwen (Van der Lingen, 2026).

Na een conferentie “De hitte de baas”, onder andere over de vergrijzing in ons land en dus een toename van de risicogroep, en de verandering van het klimaat, werd in 2007 het Nationaal Hitteplan opgesteld, dat sindsdien meerdere keren is geactiveerd (Ministerie van VWS, 2007). Toch was het afgeven van ‘code rood’ voor de hitte op 25 juni 2026 voor zowel KNMI als veiligheidsregio's, organisaties en bedrijven, media en de samenleving iets nieuws. In dit onderzoek hebben wij een inventarisatie gemaakt van de gevolgen van deze hitteperiode, inclusief de onweersbuien aan het einde van de periode, en naar de wijze waarop geprobeerd is deze gevolgen te beperken. Op basis daarvan hebben wij enkele observaties gedaan over hoe wij en respondenten deze situatie duiden. Dit kan houvast geven in verdere voorbereidingen op vergelijkbare situaties, die wij in de nabije toekomst ongetwijfeld gaan meemaken.

3.1 Hitte als crisis

- > Een hitteperiode is een gebeurtenis die tussen een flitsincident en een langdurige crisis in zit. Net als de meeste crises kent het een aanloop met oplopende temperaturen en hittekracht die al enkele dagen worden voorspeld. Dan volgt de daadwerkelijke hitte en het sluit af met een nafase, die in dit geval werd gekenmerkt door hevige buien en onweer, wat ook weer een aanloopfase kende en op zichzelf een (mini)crisis kan vormen.
- > Het is een 'plaatsontbonden' (mini-)crisis - die kenmerken heeft van een 'grenzeloze crisis' (Boin, 2017) door de landelijke en Europese omvang en de gevolgen die veel breder waren dan één beleidsketen. Daarbij is nog aan te tekenen dat er binnen Nederland verschillen waren, soms tussen noord en zuid en soms tussen oost en west, zowel in weersomstandigheden als in gevolgen.
- > Of het een crisis was, valt te bediscussiëren. Feit is dat operationeel wel gebruik is gemaakt van crisisstructuren, aanpassingen in het dagelijks leven zijn gedaan, het onderwerp volop werd uitgelicht in de media, en een oversterfte van meer dan 900 niet 'alledaags' is. Ook elementen van dreiging, onzekerheid en urgentie zijn te herkennen in deze periode.

3.2 Code rood en opvolging

- > Code rood afgeven voor extreme weersomstandigheden is niet nieuw, maar waar we ons bij waarschuwingen voor stormen al bijna op vertrouwd terrein begeven, ontbreken voor hitte binnen veiligheidsregio's nog plannen en procedures, praktijkervaring en handelingsrepertoire. Deze hitteperiode gaf de kans om al doende te leren voor de toekomst. Landelijke partijen als Rijkswaterstaat, waterschappen, ProRail en ANWB kennen al wel eigen hitteprotocollen.
- > Het begrip 'code rood' als zodanig heeft zeggingskracht: het geeft aan dat er een bijzondere situatie is, dat er 'gevaar' is. Het krijgt aandacht in media, maar ook bij hulpdiensten en veiligheidsregio's. We zien dat de duiding van de situatie op deze wijze niet alleen publiekscommunicatie is, maar voor organisaties met taken op het gebied van veiligheid ook een alerterende en alarmerende functie heeft - juist omdat code rood gebaseerd is op de maatschappelijke impact van weersomstandigheden. Het weeralarm is op vele fronten doorslaggevend om maatregelen te treffen. In de context van gevolgen en maatregelen is daarnaast nog een economische functie te onderkennen, bijvoorbeeld of organisatoren van evenementen al dan niet van verzekeringen kosten vergoed kunnen krijgen of dat (buiten)werkzaamheden uitgesteld mogen worden.

3.3 Nationaal Hitteplan

- > Het Nationaal hitteplan is (primair) gericht op de gezondheidsrisico's van hitte. Koepelorganisaties in de gezondheidszorg ontvangen van het RIVM conform het plan de waarschuwingen en informatie. Zij zijn daarna verantwoordelijk voor het informeren van hun achterban.
- > De gevolgen van hitte zijn breder dan alleen gezondheidsrisico's. We zien dat onder andere de continuïteit van vitale infrastructuur onder druk komt te staan (inclusief een

- verhoogde druk op de gezondheidszorg) en het dagelijks leven ontregeld raakt door maatregelen als sluiting van scholen en kinderopvang of het stilleggen van bezorgdiensten. Wegen of bruggen kunnen tijdelijk onbruikbaar zijn.
- > De combinatie van bovenstaande punten leidt tot de vraag of de invulling van het Nationaal hitteplan niet te eenzijdig is. Het roept herinneringen op aan lessen die we in de coronacrisis hebben geleerd over de bredere blik in een crisis die de hele maatschappij raakt. In een terugblik van de Belgische Interministeriële Conferentie (IMC) Volksgezondheid (IMC) vraagt dit gremium “om werk te maken van een meer uitgewerkt en geïntegreerd hitteplan, gebaseerd op de recente WHO-richtlijn “Heat-Health Action Plans 2026”. Die richtlijn pleit voor een brede aanpak waarin onder meer gezondheidszorg, sociale bescherming, infrastructuur, werk, onderwijs, kinderopvang en lokale besturen beter op elkaar afgestemd worden” (Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu, 2026). Parallel hieraan doet dit voor Nederland denken aan een Landelijk Crisisplan Hitte om de verschillende perspectieven goed samen te brengen.
 - > Uit Europees onderzoek blijkt dat Nationale hitteplannen effectief zijn bij het verminderen van de risico's op overlijden bij hitte (Urban et al., 2025). Met een focus op het thema gezondheid lijkt het beeld van leer- en knelpunten in en na de hitteperiode nog beperkt. Het RIVM geeft aan dat de oversterfte in heel Nederland en in alle leeftijdsgroepen in de cijfers terug te vinden is, de hoogste in het zuiden en oosten van het land, het meest in de leeftijdsgroep boven 80 jaar. Of het ging om mensen die thuis woonden of in zorginstellingen, in welke leef- en woonomgeving, of zij eenzaam waren is relevante informatie voor GHOR- en veiligheidsregio's en waar nog nader onderzoek in nodig is. Dat geldt ook voor de druk op de zorg: ziekenhuizen hebben aangegeven zich zorgen te maken over de oplopende drukte (Ten Houten, 2026), de GHOR heeft in een aantal regio's de zorgcontinuïteit gemonitord. Een concreet beeld van de druk op de zorg ontbreekt, wat nodig is om te weten waar knelpunten konden ontstaan en hoever we daar tijdens de hitteperiode bij in de buurt kwamen.

3.4 Crisisbeheersing

- > Met een nadruk op de gezondheidssector en landelijke partijen zoals Rijkswaterstaat en ProRail, die een rol hebben in het nemen van maatregelen, is het voor regionale crisisorganisaties zoeken naar hun rol en meerwaarde. De ingrediënten voor een inzet zijn duidelijk: er is een dreiging of incident, het is multidisciplinair, er is behoefte aan een handelingsperspectief. Het repertoire om vervolgens zo'n 'crisis' te beheersen is nog niet goed bekend.
- > Deze hitteperiode was geen gebeurtenis die vroeg om veel grote beslissingen; het ging wel gepaard met enige bestuurlijke onzekerheid (geen plannen of checklist; geen of weinig ervaring met zo'n gebeurtenis).
- > Daarbij is het de vraag of en in hoeverre weerbaarheid en veerkracht het uitgangspunt zijn om op terug te vallen of dat de situatie meer om specifiek beleid vraagt, zoals extra zorg een aandacht voor de meest kwetsbaren thuis, koelteplekken inrichten, of het aanpassen dan wel intrekken van vergunningen voor evenementen.
- > Actieve monitoring en signalering is binnen veiligheidsregio's inmiddels een reguliere taak. Wij zien in veel regio's dat met pre-ROT's en varianten daarop ingezet is op het duiden en soms verbreden van het beeld.

- > Evenementen en adviezen over eventueel aanvullende maatregelen hebben in de pre-ROT's en afstemming met bestuurders volop aandacht gekregen. Wij vermoeden dat de voorzienbaarheid (geplande data) en de mogelijkheid om iets te beïnvloeden hierbij een grote rol heeft gespeeld.
- > Veiligheidsregio's hebben, met name na het afgeven van code rood, operationeel behoefte gehad aan afstemming over handelingsperspectieven en uitgangspunten. Zij keken daarbij naar KCR2, die met een uitvraag voor een gezamenlijk beeld en vertegenwoordiging in het WIT zorgde, of naar het NCC, waar deze rol ook niet paste, omdat de besluiten niet op nationaal niveau lagen. Ook voor het WIT of RIVM valt deze taak buiten hun verantwoordelijkheid. Opvallend is dat geen van de veiligheidsregio's het initiatief heeft genomen om bovenregionaal, en in dit geval landelijk, af te stemmen, terwijl een landelijke call voor ROL-en een eenvoudig, toegankelijk en eerder beproefd middel is. Op die manier had ook de afstemming met landelijke betrokken partijen gerealiseerd kunnen worden. Daarmee is overigens niet gezegd dat het afstemmen over of komen tot gezamenlijke uitgangspunten eenvoudig is; in dit onderzoek zijn niet alleen verschillen tussen en binnen veiligheidsregio's naar voren gekomen, maar zijn ook de verschillen tussen gemeenten genoemd.
- > Kijkend naar andere landen om ons heen, zien we vergelijkbare gevolgen en een vergelijkbare aanpak. De temperaturen in zuidelijke landen zijn veelal nog hoger en daarmee duren de hitteperiodes vaak langer. Dat heeft een gunstige en ongunstige uitwerking: mensen kunnen zich bij een langere duur aanpassen aan de hogere temperaturen, maar met de piektemperaturen zullen naar verwachting ook de gevolgen groter worden.
- > In de voorbereiding op toekomstige hittegolven liggen kansen voor veiligheidsregio's in het (nader) bepalen van hun rol en taken, het balanceren tussen de prioriteit van gezondheid en de brede blik op crisisbeheersing, de afstemming met (landelijke) partners en tussen veiligheidsregio's.
- > Daarbij past een terugblik op welke maatregelen effectief zijn geweest, inclusief de houdbaarheid (in momentum en duur) en gevolgen van maatregelen, bijvoorbeeld extra inzet op zorg, koelteplekken, sluiten van scholen en voorzieningen, uitstel of aanpassingen van werkzaamheden, hitteprotocollen in het verkeer, en aanvullende maatregelen bij evenementen.
- > Hoewel wij zeker niet denken dat met uitvoerige plannen het per definitie beter zal gaan, is het zinvol dat veiligheidsregio's en gemeenten nadenken over knelpunten en checklists opstellen, zodat vooraf in ieder geval meer duidelijk is wat mogelijk aandacht zou behoeven.
- > In het verlengde daarvan kunnen veiligheidsregio's gezamenlijk inventariseren op welke thema's in deze situaties onderlinge afstemming gewenst is en hoe zij dit organiseren.

Bronnen

AT5. (2026, 27 juni). *Concert Lil Kleine afgebroken vanwege noodweer*.
<https://www.at5.nl/artikelen/238886/concert-lil-kleine-afgebroken-vanwege-noodweer>

Boin, R.A. (2017). *De grenzeloze crisis: uitdagingen voor politiek en bestuur*. Universiteit Leiden.

Bos, R. (2026). *Last van de warmte? In 1975 ontregelde de langste hittegolf ooit gemeten het hele land*. In: National Geographic, juni 2026. Geraadpleegd op 16 juli 2026, van [Hoe de hittegolf van 1975 Nederland ontregelde](#)

Cabane, L. (2026, 26 juni). Het is code rood, maar we investeren veel te weinig in hittebestrijding. *de Volkskrant*. <https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/opinie-het-is-code-rood-maar-we-investeren-veel-te-weinig-in-hittebestrijding~bf039a54/>

Den Haag FM. (2026, 26 juni). *Bibliotheken in de stad dicht vanwege het extreme weer*.
<https://www.denhaagfm.nl/dhfm/5123025/bibliotheken-in-de-stad-dicht-vanwege-het-extreme-weer>

Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu, 14 juli 2026. *Hittegolf 2026. Federale overheid trekt lessen en versterkt de voorbereiding op toekomstige hittegolven*. Geraadpleegd op 16 juli 2026, van [Hittegolf 2026: IMC Volksgezondheid trekt lessen en versterkt de voorbereiding op toekomstige hittegolven | FOD Volksgezondheid](#)

Gemeente Amsterdam. (z.d.). *Koeltekaart Amsterdam*. Geraadpleegd op 16 juli 2026, van [koeltekaartamsterdam.nl/](https://www.koeltekaartamsterdam.nl/)

Gemeente Dronten. (z.d.). *Koele locaties in de gemeente Dronten*. Geraadpleegd op 16 juli 2026, van [Het Nationaal Hitteplan actief - Gemeente Dronten](#)

Gemeente Leiden. (2026, 26 juni). *Koelteplekken in Leiden bij extreme hitte*. [Koelteplekken in Leiden bij extreme hitte - Gemeente Leiden](#)

Gemeente Maastricht. (2026, 26 juni). *Koelteplekken tegen hitte in Maastricht tijdens code rood* [Persbericht].
<https://www.gemeentemaastricht.nl/stad/actueel/persbericht/koelteplekken-tegen-hitte-maastricht-tijdens-code-rood>

Gemeente Nijmegen. (2026, 25 juni). *Koelteplekken in Nijmegen*. [Koelteplekken in Nijmegen - Gemeente Nijmegen](#)

Gemeente Rotterdam. (z.d.). *De Koele Kaart. Rotterdams Weerwoord*. Geraadpleegd op 16 juli 2026, van [rotterdamsweerwoord.nl/koelekaart/](https://www.rotterdamsweerwoord.nl/koelekaart/)

Gemeente Utrecht. (z.d.). *Hitteplan verkoelingskaart*. Geraadpleegd op 16 juli 2026, van kaart.utrecht.nl/?@Hitteplan%20verkoelingskaart

Gemeente Winterswijk. (2026, 26 juni). Hitteprotocol: maatregelen gemeente en andere organisaties. <https://www.winterswijk.nl/hitteprotocol-maatregelen-gemeente-en-andere-organisaties>

Van Griensven, H. (2026, 27 juni). Nederlandse Veteranendag 2026 [LinkedIn-artikel]. LinkedIn. <https://www.linkedin.com/pulse/nederlandse-veteranendag-2026-hans-van-griensven-nkvfe/>

Groenewoud, N. (2026, 9 juli). Duitsland linkt duizenden sterfgevallen aan hitte van vorige maand. NU.nl. <https://www.nu.nl/buitenland/6402483/duitsland-linkt-duizenden-sterfgevallen-aan-hitte-van-vorige-maand.html>

Henderson, J. (2026, 23 juni). *Extreme heat disrupts athletics and running events*. Athletics Weekly. <https://athleticsweekly.com/news/extreme-heat-disrupts-athletics-and-running-events-1040011755>

Van Hooft, N. (2026, 26 juni). Bloedhete Efteling toch open: 'Het is gewoon niet te doen'. Omroep Brabant. <https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/6015086/bloedhete-efdeling-toch-open-het-is-gewoon-niet-te-doen>

Hoogheemraadschap van Delfland. (2026, 25 juni). Deze week: droogte-inspecties van dijken in Delfland. <https://www.hhdelfland.nl/actueel/nieuwsoverzicht/2026/juni/week-droogte-inspecties-dijken-delfland/>

Hover, H., & Kuypers, J. (2026, 29 juni). *Evenementen afgelast door de hitte, en nu?* L1 Nieuws. <https://www.l1nieuws.nl/nieuws/3187761/evenementen-afgelast-door-de-hitte-en-nu>

Kellij, S. (2026). KNMI flitspeilingen: Resultaten en managementsamenvatting. Code rood hitte, 26 juni 2026 (Rapportnr. 2026/132). Ipsos I&O. https://cdn.knmi.nl/system/downloads/files/000/000/084/original/KNMI_flitspeiling_code_rood_hitte_26_juni_2026.pdf

Kelly, J. W. (2026, 24 juni). *London heat adaptation event cancelled as heatwave grips*. BBC News. <https://www.bbc.com/news/articles/c3vyz6w5z0zo>

Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI). (2026, 1 juli). *Hitte van vorige week was zonder klimaatverandering vrijwel onmogelijk geweest*. knmi.nl/over-het-knmi/nieuws/hitte-van-vorige-week-was-zonder-klimaatverandering-vrijwel-onmogelijk-geweest

Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI). (z.d.-a). *Achtergrond. Code oranje en rood voor extreme hitte van 24 tot en met 27 juni 2026*. Geraadpleegd op 16 juli 2026, van [KNMI - Code oranje en rood voor extreme hitte van 24 tot en met 27 juni 2026](#)

Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI). (z.d.-b). *Klimaatdashboard – temperatuur – gemiddelde zomertemperatuur*. Geraadpleegd op 16 juli 2026, van [KNMI - Klimaat van Nederland](#)

Lingen, R. van der. (2026). *Terug naar de tropenjaren: hoe we in 1975 en 1976 mooiweermoe werden van de hitte*. In: Noorderland, juni 2026. Geraadpleegd op 16 juli 2026, van [Terug naar de tropenjaren: hoe we in 1975 en 1976 'mooiweermoe' werden van de hitte | Noorderland](#)

Maas, R, van der, (2026, 26 juni). Extreme hitte legt Rotterdamse terminals opnieuw stil. NT. <https://www.nt.nl/havens/2026/06/26/extreme-hitte-legt-rotterdamse-terminals-stil/>

Met Office. (2026). *More than 2,700 excess deaths estimated in England and Wales during May and June heatwaves*. <https://www.metoffice.gov.uk/about-us/news-and-media/media-centre/weather-and-climate-news/2026/more-than-2700-excess-deaths-estimated-in-england-and-wales-during-may-and-june-heatwaves>

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 2007. Nationaal Hitteplan 2007. Opgesteld in samenwerking met RIVM, GGD Nederland, GHOR Nederland, Actiz en het Nederlandse Rode Kruis.

Nieuwslens. (2026, 26 juni). Koelingen vallen uit door extreme hitte: lege schappen in winkels. <https://www.nieuwslens.nl/article/economie/koelingen-vallen-uit-door-extreme-hitte-lege-schappen-in-winkels--5f2f04db34bdf534>

Nivel. 2026. Nivel Surveillance Bulletin week 26 (22 – 28 juni) 2026. Geraadpleegd op 16 juli 2026, van [NivelSurveillanceBulletin_2026_wk26.pdf](#)

NoorderNieuws. (2026, 26 juni). Extreme hitte trekt zwemmers ondanks blauwalg in Emmen. <https://noordernieuws.nl/2026/06/extreme-hitte-trekt-zwemmers-ondanks-blauwalg/>

NOS Nieuws. (2026a, 22 juni). Frankrijk meldt duizend extra doden door hitte • Opnieuw mensen op het water overleden [Liveblog]. NOS. <https://nos.nl/liveblog/2619751-frankrijk-meldt-duizend-extra-doden-door-hitte-opnieuw-mensen-op-het-water-overleden>

NOS Nieuws. (2026b, 26 juni). *Van (het naspelen van) de Slag bij Waterloo tot festivals: veel afgelastingen*. NOS. <https://nos.nl/artikel/2620417-van-het-naspelen-van-de-slag-bij-waterloo-tot-festivals-veel-afgelastingen>

NOS Nieuws. (2026c, 28 juni). *Onweer was van enorme omvang, meer dan 300.000 ontladingen gemeten*. [Onweer was van enorme omvang, meer dan 300.000 ontladingen gemeten](#)

NOS Nieuws. (2026d, 28 juni). *Nacht met zware onweersbuien en veel schade na dagen verzengende hitte*. [Nacht met zware onweersbuien en veel schade na dagen verzengende hitte](#)

NOS Nieuws. (2026e, 3 juli). *Ruim 2000 extra doden in Frankrijk tijdens 'historische' hittegolf*. NOS. <https://nos.nl/artikel/2621452-ruim-2000-extra-doden-in-frankrijk-tijdens-historische-hittegolf>

Omrop Fryslân. (2026, 23 juni). *Hitte in Fryslân: evenementen geschrapt, maatregels bij Omrin en feestweek*. <https://www.omropfryslan.nl/nl/nieuws/18560881/hitte-in-fryslan-evenementen-geschrapt-maatregels-bij-omrin-en-feestweek>

Provincie Overijssel. (2026, 25 juni). *Hitteprotocol in Overijssel: bruggen en sluizen worden na 14.00 uur niet meer bediend*. <https://www.overijssel.nl/nieuws/hitteprotocol-in-overijssel-bruggen-en-sluizen-worden-na-1400-uur-niet-meer-bediend>

Reformatorisch Dagblad. (2026, 22 juni). *Franse premier belegt crisisberaad over hittegolf*. <https://www.rd.nl/artikel/1153684-franse-premier-belegt-crisisberaad-over-hittegolf>

Rieken, D. (2026, 30 juni). *Duizenden huishoudens zonder stroom tijdens hitte: dat komt door airco's, maar vooral door zonnepanelen*. PZC. <https://www.pzc.nl/binnenland/duizenden-huishoudens-zonder-stroom-tijdens-hitte-dat-komt-door-aircos-maar-vooral-door-zonnepanelen~a2f50cef/>

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). (2026a, 25 juni). *Vanaf 18 juni Nationaal Hitteplan actief in heel Nederland*. [Vanaf 18 juni Nationaal Hitteplan actief in heel Nederland | RIVM](#)

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). (2026b, 15 juli). *Ook in week na hitteperiode eind juni meer sterfgevallen dan verwacht*. rvm.nl/nieuws/ook-in-week-na-hitteperiode-eind-juni-meer-sterfgevallen-dan-verwacht

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). (z.d.). *Hoe werkt het Nationaal Hitteplan*. Geraadpleegd op 16 juli 2026, van [Hoe werkt het Nationaal Hitteplan | RIVM](#)

Rijkswaterstaat (RWS). (z.d.). *Hitteprotocol op de weg*. Geraadpleegd op 21 juli 2026, van <https://www.rijkswaterstaat.nl/wegen/wegbeheer/incidentmanagement/hitteprotocol>

Rijkswaterstaat (RWS). (2026, 25 juni). *Rijkswaterstaat koelt 5 bruggen in Noord-Nederland door hitte*. <https://www.rijkswaterstaat.nl/nieuws/archief/2026/06/rijkswaterstaat-koelt-5-bruggen-in-noord-nederland-door-hitte>

Sciensano. (2026, 8 juli). *Oversterftcijfers voor de hittegolf van juni 2026* [Persbericht]. <https://www.sciensano.be/nl/pershoek/oversterftcijfers-voor-de-hittegolf-van-juni-2026>

Streekomroep RN7. (2026, 26 juni). *Koele bibliotheek blijft dicht: 'Achteraf misschien andere keuze gemaakt'*. Omroep Gelderland. <https://www.gld.nl/nieuws/8490398/koele-bibliotheek-blijft-dicht-achteraf-misschien-andere-keuze-gemaakt>

Ten Houten-de Lange, S., 10 juli 2026. *Ziekenhuizen bezorgd over oplopende drukte tijdens hittegolf*. Skipr.nl. Geraadpleegd op 16 juli 2026, van [Ziekenhuizen bezorgd over oplopende drukte tijdens hittegolf - Skipr](#)

Terpstra, D. (2026, 25 juni). ANWB trekt alle verloven in door extreme drukte: "Ik doe het met liefde". Omrop Fryslân. <https://www.omropfryslan.nl/nl/nieuws/18568117/anwb-trekt-alle-verloven-in-door-extreme-drukke-ik-doe-het-met-liefde>

Urban, A., Huber, V., Henry, S., Pilar Plaza, N., Tušlová, L., Dasgupta, S., Masselot, P., Cvijanovic, I., Mistry, M., Pascal, M., Donato, F., Di Napoli, C., Gosling, S., Kohnová, S., Kysely, J., Lüthi, S., Pau, L., Ragettli, M., Ruuhela, R., Ryti, N., Das Neves Pereira da Silva, S., Zemah-Shamir, S., Thiery, W., Vicedo-Cabrera, A., Wiczorek, J., Sera, F., Armstrong B., Gasparini, A., namens the PROCLIAS TG 3.11 en het MCC Collaborative Research Network (2025). *The effectiveness of heat prevention plans in reducing heat-related mortality across Europe*. In: Environmental Research Letters, vol. 20, nr 12. IOP Publishing Ltd. Geraadpleegd op 16 juli 2026 [The effectiveness of heat prevention plans in reducing heat-related mortality across Europe - IOPscience](#)

Veerpont.nl. (2026, 23 juni). Fiets- en voetveren Uiterwaarde drie dagen uit de vaart door hitte. <https://veerpont.nl/nieuws/fiets-en-voetveren-uiterwaarde-drie-dagen-uit-de-vaart-door-hitte/>

Verbond van Verzekeraars. (2026, 29 juni). Noodweer leidt tot recordaantal Salvagemeldingen. <https://www.verzekeraars.nl/publicaties/actueel/noodweer-leidt-tot-recordaantal-salvage-meldingen>

Vereniging van Evenementenmakers. (2026, 30 juni). VVEM vraagt Veiligheidsberaad om landelijke evaluatie. <https://vvem.nl/nieuws/vvem-vraagt-veiligheidsberaad-om-landelijke-evaluatie/>

de Weidevenner. (2026, 30 juni). Herdenking in Westbeemster afgelast. <https://weidevenner.nl/herdenking-in-westbeemster-afgelast/>

Wetterskip Fryslân. (2026, 2 juli). Door hitte en zware buien veel dode vissen in Súdeast-Fryslân, we nemen maatregelen. <https://wetterskip.frl/news/door-hitte-en-zware-buien-veel-dode-vissen-in-zuidoost-fryslan-we-nemen-maatregelen>

Wij zijn De Stad Middelburg. (2026, 24 juni). Code Oranje: City Trail Middelburg 26 juni afgelast vanwege hitte. <https://wijzijndestad.com/verhalen/code-oranje-city-trail-middelburg-26-juni-afgelast-vanwege-hitte/>

Bijlage

Vragen aan GHOR- en veiligheidsregio's over de hitteperiode en het onweer

In juni 2026 hadden we te maken met een periode van hitte in Nederland en omliggende landen, die leidde tot code oranje en zelfs code rood (voor het eerst in Nederland) tijdens meerdere dagen. Ook de gevolgen werden steeds meer zichtbaar, zowel door de effecten van hitte op de leefomgeving als in maatregelen die preventief of in een vorm van respons werden genomen. Aan het eind van de hitteperiode volgde nog een nacht met onweer en extreme neerslag.

Het lectoraat crisisbeheersing van het NIPV gaat inventariseren welke gevolgen zich hebben voorgedaan en hoe veiligheidsregio's en andere organisaties hierop hebben gereageerd, zodat we hiervan voor toekomstige hitteperiodes kunnen leren.

Daarvoor verzamelen zij informatie uit berichten in de media en andere openbare bronnen en stellen ook enkele vragen voor veiligheidsregio's, KCR2 en het WeerImpactTeam. Wil je voor het completeren van ons beeld onderstaande vragen beantwoorden?

1. In welke periode (data) heeft de hitteperiode voor crisisbeheersing in jouw veiligheidsregio geleid tot activiteiten? Wie of wat was de aanleiding voor de start, wat voor de afronding? Welke rol of prioriteit(en) zag je voor jouw organisatie?
2. Is in deze periode een deel van de crisisorganisatie opgeschaald en zo ja, in welke vorm? (bijvoorbeeld pre-ROT/actiecentrum/kernteam/GRIP)
3. Welke acties zijn ondernomen nadat het KNMI code rood had afgekondigd op donderdag 25 juni? Zijn er acties ondernomen voor het onweer/neerslag in de nacht van 27 op 28 juni?
4. Welke maatregelen of adviezen zijn in de hitteperiode verder genomen en gegeven of overwogen? Wat was het beoogde effect of resultaat daarvan?
5. Over welke activiteiten is afgestemd met andere veiligheidsregio's; welke regio's waren dit? Met welke (crisis)partners en organisaties is contact gezocht en welke (crisis)partners en organisaties hebben contact gelegd met de veiligheidsregio? Over welke thema's of vragen is afgestemd?

Vraag 6 is specifiek gesteld aan GHOR-bureaus

6. Is er door de GHOR een specifiek advies m.b.t. tot evenementen afgegeven aan gemeenten in het kader van de weersomstandigheden op 25-28 juni? Zo ja;
A. wat was dit advies?
B. welke partners / bronnen zijn betrokken bij de totstandkoming van dit advies?